

List do Galacjan

Rozdział 1

1:1	^{G3972} παυλος paulos Paweł	^{G652} αποστολος apostolos wysłannik	^{G3756} ουκ ouk nie	^{G575} απ ap od	^{G444} ανθρωπων anthrōpōn ludzi	^{G3761} ουδε oude ani	^{G1223} δι di przez	^{G444} ανθρωπου anthrōpou człowieka	^{G235} αλλα alla ale	^{G1223} δια dia przez	
	^{G2424} ησου iēsou Jezusa	^{G5547} χριστου christou Pomazańca	^{G2532} και kai i	^{G2316} θεου theou Boga	^{G3962} πατρος patros Ojca	^{G3588} του tou —	^{G1453} εγειραντος egeirantos który wzbudził	^{G846} αυτον auton Go	^{G1537} εκ ek z	^{G3498} νεκρων nekrōn martwych	
1:2	^{G2532} και kai i	^{G3588} οι hoi ci	^{G4862} συν syn ze	^{G1698} εμοι emoi mną	^{G3956} παντες pantes wszyscy	^{G80} αδελφοι adelfoi bracia	^{G3588} ταις tais —	^{G1577} εκκλησιας ekklēsiaiς zgromadzeniom	^{G3588} της tēs —		
^{G1053} γαλατιας galatias Galacji	1:3	^{G5485} χαρις charis łaska	^{G5213} υμιν hymīn wam	^{G2532} και kai i	^{G1515} ειρηνη eirēnē pokój	^{G575} απο apo od	^{G2316} θεου theou Boga	^{G3962} πατρος patros Ojca	^{G2532} και kai i	^{G2962} κυριου kyriou Pana	^{G2257} ημων hēmōn naszego
^{G2424} ησου iēsou Jezusa	^{G5547} χριστου christou Pomazańca	1:4	^{G3588} του tou —	^{G1325} δοντος dontos który dał	^{G1438} εαυτον heauton siebie samego	^{G5228} υπερ hyper za	^{G3588} των tōn —	^{G266} αμαρτιων hamartiōn grzechy	^{G2257} ημων hēmōn nasze		
^{G3704} οπως hopōs żeby	^{G1807} εξεληται ekselētai wyrwałby	^{G2248} ημας hēmas nas	^{G1537} εκ ek z	^{G3588} του tou —	^{G1764} ενεστωτος enestōtos nastającego	^{G165} αιωνος aiōnos wieku	^{G4190} πονηρου ponērou niegodziwego	^{G2596} κατα kata według	^{G3588} το to —		
^{G2307} θελημα thelēma woli	^{G3588} του tou —	^{G2316} θεου theou Boga	^{G2532} και kai i	^{G3962} πατρος patros Ojca	^{G2257} ημων hēmōn naszego	1:5	^{G3739} ω hō któremu	^{G3588} η hē —	^{G1391} δοξα dōksa chwała	^{G1519} εις eis na	
^{G3588} τους tous —	^{G165} αιωνας aiōnas wieki	^{G3588} των tōn —	^{G165} αιωνων aiōnōn wieków	^{G281} αμην amēn amen	1:6	^{G2296} θαυμαζω thaumazō Dziwię się	^{G3754} οτι hoti że	^{G3779} ουτως houtōs tak	^{G5030} ταχεως tacheōs szybko		
^{G3346} μετατιθεσθε metatithēsthe odwracacie się	^{G575} απο apo od	^{G3588} του tou Tego	^{G2564} καλεσαντος kalesantos który wezwał	^{G5209} υμας hymas was	^{G1722} εν en w	^{G5485} χαριτι chariti łasce	^{G5547} χριστου christou Pomazańca	^{G1519} εις eis do			
^{G2087} ετερον heteron innej	^{G2098} ευαγγελιον euangelion dobrej nowiny	1:7	^{G3739} ο ho która	^{G3756} ουκ ouk nie	^{G2076} εστιν estin jest	^{G243} αλλο allo inna	^{G1487} ει ei jeśli	^{G3361} μη mē nie	^{G5100} τινες tines jacyś	^{G1526} εισιν eisin są	
^{G3588} οι hoi —	^{G5015} ταρασσοντες tarassontes poruszający	^{G5209} υμας hymas was	^{G2532} και kai i	^{G2309} θελοντες thelontes chcący	^{G3344} μεταστρεψαι metastrepsai odwrócić	^{G3588} το to —	^{G2098} ευαγγελιον euangelion dobrą nowinę	^{G3588} του tou —			
^{G5547} χριστου christou Pomazańca	1:8	^{G235} αλλα alla ale	^{G2532} και kai i	^{G1437} εαν ean jeśli	^{G2249} ημεις hēmeis my	^{G2228} η ē lub	^{G32} αγγελος angelos zwiastun	^{G1537} εξ eks z	^{G3772} ουρανου ouranou nieba		
^{G2097} ευαγγελιζεται euangelizētai głosiłby dobrą nowinę		^{G5213} υμιν hymīn wam	^{G3844} παρ par wbrew	^{G3739} ο ho której	^{G2097} ευηγγελισαμεθα euēngelisametha ogłosiliśmy dobrą nowinę		^{G5213} υμιν hymīn wam	^{G331} αναθεμα anathema przekleństwo			

G2077		G5613	G4280		G2532	G737	G3825	G3004	G1487
εστω	1:9	ως	προειρηκαμεν		και	αρτι	παλιν	λεγω	ει
estō		hōs	proeirēkamen		kai	arti	palin	legō	ei
niech jest		jak	wcześniej powiedzieliśmy		i	teraz	znowu	mówię	jeśli
G5100	G5209	G2097		G3844	G3739	G3880	G331	G2077	
τις	υμας	ευαγγελιζεται		παρ	ο	παρελαβετε	αναθημα	εστω	1:10
tis	hymas	euangelizetai		par	ho	parelabete	anathema	estō	
ktoś	wam	głosi dobrą nowinę		wbrew	której	przyjǳiecie	przekleństwo	niech jest	
G737	G1063	G444	G3982	G2228	G3588	G2316	G2228	G2212	G444
αρτι	γαρ	ανθρωπους	πειθω	η	τον	θεον	η	ζητω	ανθρωποις
arti	gar	anthrōpous	peithō	ē	ton	theon	ē	zētō	anthrōpois
Teraz	bowiem	ludzi	przekonuję	czy	—	Boga	czy	szukam	ludziom
G700		G1487	G1063	G2089	G444	G700		G5547	
αρεσκειν		ει	γαρ	ετι	ανθρωποις	ηρεσκον		χριστου	
areskein		ei	gar	eti	anthrōpois	ēreskon		christou	
przypodobać się		jeśli	bowiem	jeszcze	ludziom	przypodobałem się		Pomazańca	
G1401	G3756	G302		G2252	G1107	G1161	G5213	G80	G3588
δουλος	ουκ	αν		ημην	1:11	γνωριζω	δε	υμιν	αδελφοι
doulos	ouk	an		ēmēn		gnōrizō	de	hymīn	adelphoi
niewolnik	nie	kiedykolwiek		byłem		Oznajmiam	zaś	wam	bracia
									—
G2098		G3588	G2097			G5259	G1700	G3754	G3756
ευαγγελιον		το	ευαγγελισθεν			υπ	εμου	οτι	ουκ
euangelion		to	euangelisthen			hyp	emou	hoti	ouk
dobrą nowinę		—	która została ogłoszona jako dobra nowina			przeze	mnie	że	nie
G2076	G2596	G444		G3761	G1063	G1473	G3844	G444	G3880
εστιν	κατα	ανθρωπον	1:12	ουδε	γαρ	εγω	παρα	ανθρωπου	παρελαβον
estin	kata	anthrōpon		oude	gar	egō	para	anthrōpou	parelabon
jest	według	człowieka		ani	bowiem	ja	od	człowieka	przyjąłem
G846	G3777	G1321		G235	G1223	G602	G2424	G5547	
αυτο	ουτε	εδιδαχθην		αλλα	δι	αποκαλυψεως	ιησου	χριστου	1:13
auto	oute	edidachthēn		alla	di	apokalypseōs	iēsou	christou	
ją	ani	zostałem nauczony		ale	przez	objawienie	Jezusa	Pomazańca	
G191		G1063	G3588	G1699	G391	G4218	G1722	G3588	G2454
ηκουσατε		γαρ	την	εμην	αναστροφην	ποτε	εν	τω	ιουδαισμο
ēkousate		gar	tēn	emēn	anastrofēn	pote	en	tō	ioudaismō
Usłyszeliście		bowiem	o	moim	postępowaniu	poprzednim	w	—	judaizmie
G3754	G2596	G5236	G1377		G3588	G1577	G3588	G2316	G2532
οτι	καθ	υπερβολην	εδιωκον		την	εκκλησιαν	του	θεου	και
hoti	kath	hyperbolēn	ediōkon		tēn	ekklēsian	tou	theou	kai
że	w	nadmiarze	prześladowałem		—	zgromadzenie	—	Boga	i
G4199	G846		G2532	G4298		G1722	G3588	G2454	G5228
επορθουν	αυτην	1:14	και	προεκοπτον		εν	τω	ιουδαισμο	υπερ
eporthoun	autēn		kai	proekopton		en	tō	ioudaismō	hyper
niszczyłem	je		i	robiłem postępy		w	—	judaizmie	ponad
									wielu
G4915		G1722	G3588	G1085	G3450	G4056		G2207	G5225
συνηλικιωτας		εν	τω	γενει	μου	περισσοτερω		ζηλωτης	υπαρχων
synēlikiōtas		en	tō	genei	mou	perissoterōs		zēlōtēs	hyparchōn
współrówieśników		w	—	rodzie	moim	w większym stopniu		zapalenie	będąc
G3588	G3967	G3450	G3862		G3753	G1161	G2106	G3588	G2316
των	πατρικων	μου	παραδοσεων	1:15	οτε	δε	ευδοκησεν	ο	θεος
tōn	patrikōn	mou	paradoseōn		hote	de	eudokēsēn	ho	theos
—	ojczystych	mych	przekazów		Gdy	zaś	miał upodobanie	—	Bóg
G3588	G873	G3165	G1537	G2836	G3384	G3450	G2532	G2564	G1223
ο	αφορισας	με	εκ	κοιλιας	μητρος	μου	και	καλεσας	δια
ho	aforisas	me	ek	koilias	mētros	mou	kai	kalesas	dia
—	który odłączył	mnie	od	łona	matki	mojej	i	który wezwał	przez

G3588	G5485	G846		G601	G3588	G5207	G846	G1722	G1698	G2443
της	χαριτος	αυτου	1:16	αποκαλυσαι	τον	υιον	αυτου	εν	εμοι	ινα
tēs	charitos	autou		apokalypsai	ton	hyion	autou	en	emoi	hina
—	łaskę	Jego		by objawić	—	Syna	Jego	we	mnie	aby
G2097		G846	G1722	G3588	G1484	G2112	G3756	G4323		
ευαγγελιζομαι		αυτον	εν	τοις	εθνεσιν	ευθεως	ου	προσανεθεμην		
euangelizōmai		auton	en	tois	ethnesin	eutheōs	ou	prosanethemēn		
głosiłbym dobrą nowinę		o Nim	wśród	—	narodów	zaraz	nie	radziłem się		
G4561	G2532	G129		G3761	G424	G1519	G2414	G4314	G3588	G4253
σαρκι	και	αιματι	1:17	ουδε	ανηλθον	εις	ιεροσολυμα	προς	τους	προ
sarki	kai	haimati		oude	anēlthon	eis	ierosolyma	pros	tous	pro
ciała	i	krwi		ani	wszedłem	do	Jerozolimy	do	tych	przede
G1700	G652	G235	G565	G1519	G688	G2532	G3825	G5290	G1519	
εμου	αποστολους	αλλ	απηλθον	εις	αραβιαν	και	παλιν	υπεστρεψα	εις	
emou	apostolous	all	apēlthon	eis	arabian	kai	palin	hypestrepsa	eis	
mną	wysłanników	ale	odszedłem	do	Arabii	i	znów	wróciłem	do	
G1154		G1899	G3326	G2094	G5140	G424	G1519	G2414		
δαμασκον	1:18	επειτα	μετα	ετη	τρια	ανηλθον	εις	ιεροσολυμα		
damaskon		epeita	meta	etē	tria	anēlthon	eis	ierosolyma		
Damaszku		Następnie	po	latach	trzech	wszedłem	do	Jerozolimy		
G2477	G4074	G2532	G1961	G4314	G846	G2250	G1178		G2087	
ιστορησαι	πετρον	και	επεμεινα	προς	αυτον	ημερας	δεκαπεντε	1:19	ετερον	
historēsai	petron	kai	epemeina	pros	auton	hēmeras	dekapente		heteron	
by poznać	Piotra	i	pozostałem	przy	nim	dni	piętnaście		innego	
G1161	G3588	G652	G3756	G1492	G1487	G3361	G2385	G3588	G80	
δε	των	αποστολων	ουκ	ειδον	ει	μη	ιακωβον	τον	αδελφον	
de	tōn	apostolōn	ouk	eidon	ei	mē	iakōbon	ton	adelfon	
zaś	z	wysłanników	nie	zobaczyłem	jeśli	nie	Jakuba	—	brata	
G3588	G2962	G3739	G1161	G1125	G5213	G2400	G1799	G3588	G2316	
του	κυριου	1:20	α	δε	γραφω	υμιν	ιδου	ενωπιον	του	θεου
tou	kyriou		ha	de	grafō	hymin	idou	enōpion	tou	theou
—	Pana	Co	zaś	piszę	wam	oto	przed	—	Bogiem	
G3754	G3756	G5574		G1899	G2064	G1519	G3588	G2824	G3588	
οτι	ου	ψευδομαι	1:21	επειτα	ηλθον	εις	τα	κλιματα	της	
hoti	ou	pseudomai		epeita	ēlthon	eis	ta	klimata	tēs	
że	nie	kłamię		Następnie	przyszedłem	do	—	okolic	—	
G4947	G2532	G3588	G2791		G2252	G1161	G50	G3588	G4383	
συριας	και	της	κιλικιας	1:22	ημην	δε	αγνωουμενος	τω	προσωπω	
syrias	kai	tēs	kilikias		ēmēn	de	agnouomenos	tō	prosōpō	
Syrii	i	—	Cylicji	Byłem	zaś	który jest nieznany	—	—	obliczem	
G3588	G1577	G3588	G2449	G3588	G1722	G5547		G3440	G1161	
ταις	εκκλησιας	της	ιουδαιας	ταις	εν	χριστω	1:23	μονον	δε	
tais	ekklēsiais	tēs	ioudaias	tais	en	christō		monon	de	
—	zgromadzeniom	—	Judei	—	w	Pomazańcu		jedynie	zaś	
G191	G2258	G3754	G3588	G1377		G2248	G4218	G3568		
ακουοντες	ησαν	οτι	ο	διωκων		ημας	ποτε	νυν		
akouontes	ēsan	hoti	ho	diōkōn		hēmas	pote	nyn		
słyszającymi	byli	że	ten	który prześladowuje		nas	wcześniej	teraz		
G2097		G3588	G4102	G3739	G4218	G4199		G2532	G1392	
ευαγγελιζεται		την	πιστιν	ην	ποτε	επορθει	1:24	και	εδοξαζον	
euangelizetai		tēn	pistin	hēn	pote	eporthēi		kai	edokszazon	
głosi dobrą nowinę		—	wiary	którą	wcześniej	niszczył		i	chwalili	
G1722	G1698	G3588	G2316							
εν	εμοι	τον	θειον							
en	emoi	ton	theon							
przeze	mnie	—	Boga							

Rozdział 2

2:1	G1899 επειτα epeita Następnie	G1223 δια dia po	G1180 δεκατεσσαρων dekatessarōn czternastu	G2094 ετων etōn latach	G3825 παλιν palin znowu	G305 ανεβην anebēn wszedłem	G1519 εις eis do	G2414 ιεροσολυμα ierosolyma Jerozolimy	G3326 μετα meta z	
G921 βαρναβα barnaba Barnabą	G4838 συμπαραλαβων symparalabōn zabrawszy ze sobą	G2532 και kai i	G5103 τιτον titon Tytusa	2:2	G305 ανεβην anebēn Wszedłem	G1161 δε de zaś	G2596 κατα kata według	G602 αποκαλυψιν apokalypsīn objawienia		
G2532 και kai i	G394 ανεθεμην anethēmēn przedłożyłem	G846 αυτοις autois im	G3588 το to —	G2098 ευαγγελιον euangelion dobrą nowinę	G3739 ο ho którą	G2784 κηρυσσω kēryssō głoszę	G1722 εν en wśród	G3588 τοις tois —		
G1484 εθνεσιν ethnesin narodów	G2596 κατ kat na	G2398 ιδιαν idian osobności	G1161 δε de zaś	G3588 τοις tois —	G1380 δοκουσιν dokousin którzy są uważani	G3381 μηπως mēpōs aby czasem nie	G1519 εις eis w	G2756 κενον kenon próżno		
G5143 τρεχω trechō biegłbym	G2228 η ē lub	G5143 εδραμον edramon pobiegłem	2:3	G235 αλλ all Ale	G3761 ουδε oude ani	G5103 τιτος titos Tytus	G3588 ο ho —	G4862 συν syn ze	G1698 εμοι emoi mną	G1672 ελλην hellēn Grek
G5607 ων ōn będący	G315 ηναγκασθη ēnagkasthē został zmuszony	G4059 περιτμηθηναι peritmēthēnai by zostać obrzezanym		2:4	G1223 δια dia z powodu	G1161 δε de zaś	G3588 τους tous —			
G3920 παρεισακτους pareisaktous wprowadzonych potajemnie		G5569 ψευδαδελφους pseudadelphous fałszywych braci	G3748 οιτινες hoitines którzy	G3922 παρεισηλθον pareisēlthon weszli	G2684 κατασκοπησαι kataskopēsai by wyspiegować	G3588 την tēn —				
G1657 ελευθεριαν eleutherian wolności	G2257 ημων hēmōn naszej	G3739 ην hēn którą	G2192 εχομεν echomen mamy	G1722 εν en w	G5547 χριστω christō Pomazańcu	G2424 ιησου iēsou Jezusie	G2443 ινα hina aby	G2248 ημας hēmas nas		
G2615 καταδουλωσονται katadoulōsōntai zniewoliliby	2:5	G3739 οις hois którym	G3761 ουδε oude ani	G4314 προς pros na	G5610 ωραν hōran godzinę	G1502 ειξαμεν eiksamen ustąpiłiśmy	G3588 τη tē —	G5292 υποταγη hypotagē w posłuszeństwie		
G2443 ινα hina aby	G3588 η hē —	G225 αληθεια alētheia prawda	G3588 του tou —	G2098 ευαγγελιου euangelion dobrej nowiny	G1265 διαμεινη diameinē przetrwałaby	G4314 προς pros u	G5209 υμας hymas was	2:6	G575 απο apo Od	
G1161 δε de zaś	G3588 των tōn tych	G1380 δοκουντων dokountōn uważających	G1511 ειναι einai być	G5100 τι ti czymś	G3697 οποιοι hopoioi jakimi	G4218 ποτε pote dawniej	G2258 ησαν ēsan byli	G3762 ουδεν ouden nic	G3427 μοι moi mi	
G1308 διαφερει diaferēi czyni różnicy	G4383 προσωπον prosōpon oblicze	G2316 θεος theos Bóg	G444 ανθρωπου anthrōpou człowieka	G3756 ου ou nie	G2983 λαμβανει lambanei bierze	G1698 εμοι emoi mnie	G1063 γαρ gar bowiem	G3588 οι hoi ci		
G1380 δοκουντες dokountes którzy są uważani	G3762 ουδεν ouden nic	G4323 προσανεθεντο prosanethento dodatkowo nałożyli		2:7	G235 αλλα alla ale	G5121 τουναντιον tounantion przeciwnie	G1492 ιδοντες idontes zobaczywszy	G3754 οτι hoti że		
G4100 πεπιστευμαι pepisteumai jest mi powierzona	G3588 το to —	G2098 ευαγγελιον euangelion dobra nowina	G3588 της tēs —	G203 ακροβυστιας akrobustias nieobrzezania	G2531 καθως kathōs tak jak	G4074 πετρος petros Piotrowi	G3588 της tēs —			

G4061		G3588	G1063	G1754		G4074	G1519	G651		G3588
περιτομης	2:8	ο	γαρ	ενεργησας		πετρω	εις	αποστολην		της
peritomēs		ho	gar	energēsas		petrō	eis	apostolēn		tēs
obrzezania	—	—	Bowiem	który działał w		Piotrze	do	wysłannictwa		—
G4061	G1754	G2532	G1698	G1519	G3588	G1484		G2532	G1097	
περιτομης	ενηργησεν	και	εμοι	εις	τα	εθνη	2:9	και	γοντες	
peritomēs	enērgēsēn	kai	emoi	eis	ta	ethnē		kai	gnontes	
obrzezania	działał we	i	mnie	do	—	narodów		i	poznawszy	
G3588	G5485	G3588	G1325	G3427	G2385	G2532	G2786	G2532	G2491	
την	χαριν	την	δοθεισαν	μοι	ιακωβος	και	κηφας	και	ιωαννης	
tēn	charin	tēn	dotheisan	moi	iakōbos	kai	kēfas	kai	iōannēs	
—	łaskę	—	która została dana	mi	Jakub	i	Kefas	i	Jan	
G3588	G1380		G4769	G1511	G1188	G1325	G1698	G2532	G921	
οι	δοκουντες		στυλοι	ειναι	δεξιας	εδωκαν	εμοι	και	βαρναβα	
hoi	dokountes		styloi	einai	deksias	edōkan	emoi	kai	barnaba	
ci	którzy są uważani		za filary	być	prawice	dali	mi	i	Barnabie	
G2842	G2443	G2249	G1519	G3588	G1484	G846	G1161	G1519	G3588	
κοινωνιας	ινα	ημεις	εις	τα	εθνη	αυτοι	δε	εις	την	
koïnōnias	hina	hēmeis	eis	ta	ethnē	autoi	de	eis	tēn	
wspólnoty	aby	my	do	—	narodów	oni	zaś	do	—	
G4061		G3440	G3588	G4434	G2443	G3421		G3739	G2532	
περιτομην	2:10	μονον	των	πτωχων	ινα	μνημονευωμεν		ο	και	
peritomēn		monon	tōn	ptōchōn	hina	mnēmoneuōmen		ho	kai	
obrzezania		jedynie	o	ubogich	aby	pamiętałibyśmy		co	i	
G4704		G846	G5124	G4160		G3753	G1161	G2064	G4074	G1519
εσπουδασα		αυτο	τουτο	ποιησαι	2:11	οτε	δε	ηλθεν	πετρος	εις
espoudasa		auto	touto	poiēsai		hote	de	ēlthen	petros	eis
pilnie starałem się		by samo	to	uczynić		Gdy	zaś	przyszedł	Piotr	do
G490	G2596	G4383	G846	G436		G3754	G2607			G2258
αντιοχειαν	κατα	προσωπον	αυτω	αντεστην		οτι	κατεγνωσμενος		ην	
antiocheian	kata	prosōpon	autō	antestēn		hoti	katēgnōsmenos		ēn	
Antiochii	w	twarz	mu	przeciwstawiłem się		gdyż	który jest obwiniony		był	
	G4253	G3588	G1063	G2064	G5100	G575	G2385	G3326	G3588	G1484
2:12	προ	του	γαρ	ελθειν	τινας	απο	ιακωβου	μετα	των	εθνων
	pro	tou	gar	elthein	tinas	apo	iakōbou	meta	tōn	ethnōn
	Przed	—	bowiem	przyjść	ktoś	od	Jakuba	z	—	poganami
G4906	G3753	G1161	G2064	G5288		G2532	G873	G1438		
συνησθιεν	οτε	δε	ηλθον	υπεστελλεν		και	αφωριζεν	εαυτον		
synēsthien	hote	de	ēlthon	hypestellen		kai	afōrizen	heauton		
jadł razem	gdy	zaś	przyszli	powstrzymał się		i	odłączył	samego siebie		
G5399	G3588	G1537	G4061		G2532	G4942		G846	G2532	
φοβουμενος	τους	εκ	περιτομης	2:13	και	συνυπεκριθησαν		αυτω	και	
foboumenos	tous	ek	peritomēs		kai	synypekrithēsan		autō	kai	
bojąc się	tych	z	obrzezania		I	byli obłudni razem z		nim	i	
G3588	G3062	G2453	G5620	G2532	G921	G4879			G846	
οι	λοιποι	ιουδαιοι	ωστε	και	βαρναβας	συναπηχθη			αυτων	
hoi	loipoi	ioudaioi	hōste	kai	barnabas	synapēchthē			autōn	
—	pozostali	Judejczycy	tak że	i	Barnaba	dał się razem odprowadzić			ich	
G3588	G5272		G235	G3753	G1492	G3754	G3756	G3716	G4314	
τη	υποκρισει	2:14	αλλ	οτε	ειδον	οτι	ουκ	ορθοποδουσιν	προς	
tē	hypokrisei		all	hote	eidon	hoti	ouk	orthopodousin	pros	
—	obłudzie		Ale	gdy	zobaczyłem	że	nie	prosto kroczą	względem	
G3588	G225	G3588	G2098	G2036		G3588	G4074	G1715		
την	αληθειαν	του	ευαγγελιου	ειπον		τω	πετρω	εμπροσθεν		
tēn	alētheian	tou	euangeliou	eipon		tō	petrō	emprosthen		
—	prawdy	—	dobrej nowiny	powiedziałem		—	Piotrowi	przed		

G3956	G1487	G4771	G2453	G5225	G1483	G2198	G2532	G3756
παντων	ει	συ	ιουδαιος	υπαρχων	εθνικως	ζης	και	ουκ
pantōn	ei	sy	ioudaios	hyparchōn	ethnikōs	zēs	kai	ouk
wszystkimi	jeśli	ty	Judejczyk	będąc	na sposób pogan	żyjesz	i	nie
G2452		G5101	G3588	G1484	G315	G2450		
ιουδαιικως		τι	τα	εθνη	αναγκαζεις	ιουδαιζειν		2:15
ioudaikōs		ti	ta	ethnē	anagkazeis	ioudaizein		
na sposób Judejczyków		czemu	—	pogan	zmuszasz	by żyć na sposób judejski		
G2249	G5449	G2453	G2532	G3756	G1537	G1484	G268	G1492
ημεις	φυσει	ιουδαιοι	και	ουκ	εξ	εθνων	αμαρτωλοι	2:16
hēmeis	fysei	ioudaioi	kai	ouk	eks	ethnōn	hamartōloi	ειδοτες
My	z natury	Judejczycy	i	nie	z	pogan	grzesznicy	wiedząc
G3754	G3756	G1344			G444	G1537	G2041	G3551
οτι	ου	δικαιουται			ανθρωπος	εξ	εργων	νομου
hoti	ou	dikaioutai			anthrōpos	eks	ergōn	nomou
że	nie	jest uznawany za sprawiedliwego			człowiek	z	czynów	Prawa
G3361	G1223	G4102	G2424	G5547	G2532	G2249	G1519	G5547
μη	δια	πιστεως	ιησου	χριστου	και	ημεις	εις	χριστον
mē	dia	pisteōs	iēsou	christou	kai	hēmeis	eis	christon
nie	przez	wiarę	Jezusa	Pomazańca	i	my	w	Pomazańca
G4100	G2443	G1344				G1537	G4102	G5547
επιστευσαμεν	ινα	δικαιωθωμεν				εκ	πιστεως	χριστου
episteusamen	hina	dikaiōthōmen				ek	pisteōs	christou
uwierzyliśmy	aby	zostalibyśmy uznani za sprawiedliwych				z	wiary	Pomazańca
G2532	G3756	G1537	G2041	G3551	G1360	G3756	G1344	
και	ουκ	εξ	εργων	νομου	διοτι	ου	δικαιωθησεται	
kai	ouk	eks	ergōn	nomou	dioti	hou	dikaiōthēsetai	
i	nie	z	czynów	Prawa	dlatego że	nie	zostanie uznany za sprawiedliwego	
G1537	G2041	G3551	G3956	G4561		G1487	G1161	G2212
εξ	εργων	νομου	πασα	σαρξ	2:17	ει	δε	ζητουντες
eks	ergōn	nomou	pasa	sarks		ei	de	zētountes
z	czynów	Prawa	każde	ciało		Jeśli	zaś	szukając
G1344				G1722	G5547	G2147		G2532
δικαιωθηναι				εν	χριστω	ευρεθημεν		και
dikaiōthēnai				en	christō	heurethēmen		kai
by zostać uznanymi za sprawiedliwych				w	Pomazańcu	zostaliśmy znalezieni		i
G268	G687	G5547		G266	G1249	G3361	G1096	G1487
αμαρτωλοι	αρα	χριστος		αμαρτιας	διακονος	μη	γενοιτο	2:18
hamartōloi	ara	christos		hamartias	diakonos	mē	genoito	ει
jako grzesznicy	czy zatem	Pomazaniec		grzechu	sługa	nie	oby stał się	Jeśli
G1063	G3739	G2647	G5023	G3825	G3618	G3848	G1683	G4921
γαρ	α	κατελυσα	ταυτα	παλιν	οικοδομο	παραβατην	εμαυτον	συνιστημι
gar	ha	katelysa	tauta	palin	oikodomō	parabatēn	emauton	synistēmi
bowiem	co	obaliłem	te	znowu	buduję	jako przestępcę	siebie	polecam
2:19	G1473	G1063	G1223	G3551	G3551	G599	G2443	G2316
	εγω	γαρ	δια	νομου	νομο	απεθανον	ινα	θεω
	egō	gar	dia	nomou	nomō	apethanon	hina	theō
	Ja	bowiem	z powodu	Prawa	Prawu	umarłem	aby	Bogu
								ζησω
								żyłbym
								2:20
G5547		G4957		G2198	G1161	G3765	G1473	G2198
χριστω		συνεσταυρωμαι		ζω	δε	ουκετι	εγω	ζη
christō		synestaurōmai		zō	de	ouketi	egō	zē
z Pomazańcem		jestem ukrzyżowany razem		żyję	zaś	już nie	ja	żyje
								zaś
G1722	G1698	G5547	G3739	G1161	G3568	G2198	G1722	G4561
εν	εμοι	χριστος	ο	δε	νυν	ζω	εν	σαρκι
en	emoi	christos	ho	de	nyn	zō	en	sarki
we	mnie	Pomazaniec	co	zaś	teraz	żyję	w	ciele
								εν
								πιστει
								wierze

G2198	G3588	G3588	G5207	G3588	G2316	G3588	G25	G3165	G2532
ζω	τη	του	υιου	του	θεου	του	αγαπησαντος	με	και
zō	tē	tu	hyiou	tu	theou	tu	agapēsantos	me	kai
żyję	tej	w	Syna	—	Boga	Tego	który umiłował	mnie	i
G3860	G1438	G5228	G1700	G3756	G114	G3588	G5485		
παρωντος	εαυτον	υπερ	εμου	2:21	ουκ	αθετω	την	χαριν	
paradontos	heauton	hyper	emou		ouk	athetō	tēn	charin	
który wydał	samego siebie	za	mnie		Nie	unieważniam	—	łaski	
G3588	G2316	G1487	G1063	G1223	G3551	G1343	G686	G5547	G1432
του	θεου	ει	γαρ	δια	νομου	δικαιοσυνη	αρα	χριστος	δωρεαν
tu	theou	ei	gar	dia	nomou	dikaïosynē	ara	christos	dōrean
—	Boga	jeśli	bowiem	przez	Prawo	sprawiedliwość	zatem	Pomazaniec	darmo
G599									
απεθανεν									
apethanen									
umarł									

Rozdział 3

3:1	G5599	G453	G1052	G5101	G5209	G940	G3588	G225	G3361
ω	ανοητοι	γαλαται	τις	υμας	εβασκανεν	τη	αληθεια	μη	
ō	anoētoi	galatai	tis	hymas	ebaskanen	tē	alētheia	mē	
O	nierozumni	Galacjanie	kto	was	otumanił	—	prawdą	nie	
G3982	G3739	G2596	G3788	G2424	G5547	G4270			
πειθεσθαι	οις	κατ	οφθαλμους	ιησους	χριστος	προεγραφη			
peithesthai	hois	kat	ofthalmous	iēsous	christos	proegrafē			
być przekonanymi	którym	na	oczach	Jezus	Pomazaniec	został wcześniej zapisany			
G1722	G5213	G4717		G5124	G3440	G2309	G3129	G575	
εν	υμιν	εσταυρωμενος	3:2	τουτο	μονον	θελω	μαθειν	αφ	
en	hymin	estaurōmenos		touto	monon	thelō	mathein	af	
w	was	który jest ukrzyżowany		To	jedynie	chcę	dowiedzieć się	od	
G5216	G1537	G2041	G3551	G3588	G4151	G2983	G2228	G1537	G189
υμων	εξ	εργων	νομου	το	πνευμα	ελαβετε	η	εξ	ακοης
hymōn	eks	ergōn	nomou	to	pneuma	elabete	ē	eks	akoēs
was	z	czynów	Prawa	—	Ducha	otrzymaliście	czy	ze	słuchania
G4102	G3779	G453	G2075	G1728	G4151	G3568	G4561		
πιστεωσ	3:3	ουτωσ	ανοητοι	εστε	εναρξαμενοι	πνευματι	νυν	σαρκι	
pisteōs		houtōs	anoētoi	este	enarksamenoï	pneumati	nyn	sarki	
wiary	Tak	nierozumni	jesteście	rozpocząwszy	Duchem	teraz	ciałem		
G2005	G5118	G3958	G1500	G1489	G2532				
επιτελεισθε	3:4	τοσαυτα	επαθετε	εικη	ειγε	και			
epiteleisthe		tosauta	epathete	eikē	eige	kai			
kończycie	Tak wiele	wycierpieliście	bez powodu	jeśli rzeczywiście	i				
G1500	G3588	G3767	G2023	G5213	G3588	G4151	G2532	G1754	
εικη	3:5	ο	ουν	επιχορηγων	υμιν	το	πνευμα	και	ενεργων
eikē		ho	oun	epichorēgōn	hymīn	to	pneuma	kai	energōn
bez powodu	Ten	więc	dostarczający	wam	—	Ducha	i	działający	
G1411	G1722	G5213	G1537	G2041	G3551	G2228	G1537	G189	G4102
δυναμεις	εν	υμιν	εξ	εργων	νομου	η	εξ	ακοης	πιστεωσ
dynaameis	en	hymīn	eks	ergōn	nomou	ē	eks	akoēs	pisteōs
moce	w	was	z	uczynków	Prawa	lub	ze	słuchania	wiary
G2531	G11	G4100	G3588	G2316	G2532	G3049	G846	G1519	
κατωσ	αβρααμ	επιστευσεν	τω	θεω	και	ελογισθη	αυτω	εις	
kathōs	abraam	episteusen	tō	theō	kai	elogisthē	autō	eis	
Tak jak	Abraham	uwierzył	—	Bogu	i	zostało poczytane	mu	do	
G1343		G1097	G686	G3754	G3588	G1537	G4102	G3778	
δικαιοσυνην	3:7	γινωσκετε	αρα	οτι	οι	εκ	πιστεωσ	ουτοι	
dikaïosynēn		ginōskete	ara	hoti	hoi	ek	pisteōs	houtoi	
uznania za sprawiedliwego	Wiecie	zatem	że	—	z	wiary	ci		

G1526	G5207	G11		G4275		G1161	G3588	G1124	G3754	
εισιν	υιοι	αβρααμ	3:8	προιδουσα		δε	η	γραφη	οτι	
eisin	hyioi	abraam		proidousa		de	hē	grafē	hoti	
są	synowie	Abrahama		Zobaczywszy wcześniej		zaś	—	Pismo	że	
G1537	G4102	G1344		G3588	G1484	G3588	G2316	G4283		
εκ	πιστεως	δικαιοι		τα	εθνη	ο	θεος	προευγγελισατο		
ek	pisteōs	dikaioi		ta	ethnē	ho	theos	proeuēngelisato		
Z	wiary	usprawiedliwia	—	pogan	—	Bóg	wcześniej ogłosiło nowinę			
G3588	G11	G3754	G2127		G1722	G4671	G3956	G3588	G1484	
τω	αβρααμ	οτι	ευλογηθησονται		εν	σοι	παντα	τα	εθνη	
tō	abraam	hoti	eulogēthēsontai		en	soi	panta	ta	ethnē	
—	Abrahamowi	że	zostaną błogosławione	w	tobie	wszyscy	—	poganie		
3:9	G5620	G3588	G1537	G4102	G2127	G4862	G3588	G4103	G11	
	ωστε	οι	εκ	πιστεως	ευλογουνται	συν	τω	πιστω	αβρααμ	
	hōste	hoi	ek	pisteōs	eulogountai	syn	tō	pistō	abraam	
	Tak że	ci	Z	wiary	są błogosławieni	Z	—	wiernym	Abrahamem	
3:10	G3745	G1063	G1537	G2041	G3551	G1526	G5259	G2671	G1526	
	οσοι	γαρ	εξ	εργων	νομου	εισιν	υπο	καταραν	εισιν	
	hosoi	gar	eks	ergōn	nomou	eisin	hypo	kataran	eisin	
	Ilu	bowiem	Z	czynów	Prawa	są	pod	przekleństwem	są	
G1125	G1063	G1944	G3956	G3739	G3756	G1696	G1722	G3956		
γεγραπται	γαρ	επικαταρατος	πας	ος	ουκ	εμμενει	εν	πασιν		
gegraptai	gar	epikataratos	pas	hos	ouk	emmenei	en	pasin		
jest napisane	bowiem	przeklęty	każdy	który	nie	trwa	we	wszystkich		
G3588	G1125	G1722	G3588	G975	G3588	G3551	G3588	G4160	G846	
τοις	γεγραμμενοις	εν	τω	βιβλιω	του	νομου	του	ποιησαι	αυτα	
tois	gegrammenois	en	tō	bibliō	tu	nomou	tu	poiēsai	auta	
—	które są zapisane	w	—	zwoju	—	Prawa	by	uczynić	je	
3:11	G3754	G1161	G1722	G3551	G3762	G1344		G3844	G3588	
	οτι	δε	εν	νομω	ουδεις	δικαιουται		παρα	τω	
	hoti	de	en	nomō	oudeis	dikaioutai		para	tō	
	że	zaś	w	Prawie	nikt	jest uznawany za sprawiedliwego		przed	—	
G2316	G1212	G3754	G3588	G1342	G1537	G4102	G2198		G3588	
θεω	δηλον	οτι	ο	δικαιος	εκ	πιστεως	ζησεται	3:12	ο	
theō	dēlon	hoti	ho	dikaios	ek	pisteōs	zēsetai		ho	
Bogiem	jawne	gdyż	—	sprawiedliwy	Z	wiary	będzie żyć		—	
G1161	G3551	G3756	G2076	G1537	G4102	G235	G3588	G4160	G846	G444
δε	νομος	ουκ	εστιν	εκ	πιστεως	αλλ	ο	ποιησας	αυτα	ανθρωπος
de	nomos	ouk	estin	ek	pisteōs	all	ho	poiēsas	auta	anthrōpos
zaś	Prawo	nie	jest	Z	wiary	ale	—	który uczynił	je	człowiek
G2198	G1722	G846	3:13	G5547	G2248	G1805	G1537	G3588		
ζησεται	εν	αυτοις		χριστος	ημας	εξηγορασεν	εκ	της		
zēsetai	en	autois		christos	hēmas	eksēgorasen	ek	tēs		
będzie żyć	w	nich		Pomazaniec	nas	wykupił	od	—		
G2671	G3588	G3551	G1096	G5228	G2257	G2671	G1125	G1063		
καταρας	του	νομου	γενομενος	υπερ	ημων	καταρα	γεγραπται	γαρ		
kataras	tu	nomou	genomenos	hyper	hēmōn	katarā	gegraptai	gar		
przekleństwa	—	Prawa	stawszy się	za	nas	przekleństwo	jest napisane	bowiem		
G1944	G3956	G3588	G2910	G1909	G3586	G2443	G1519	G3588		
επικαταρατος	πας	ο	κρεμαμενος	επι	ξυλου	3:14	ινα	εις	τα	
epikataratos	pas	ho	kremamenos	epi	ksylou		hina	eis	ta	
przeklęty	każdy	—	który jest wiszący	na	drzewie		aby	do	—	
G1484	G3588	G2129	G3588	G11	G1096	G1722	G5547	G2424		
εθνη	η	ευλογια	του	αβρααμ	γενηται	εν	χριστω	ιησου		
ethnē	hē	eulogia	tu	abraam	genētai	en	christō	iēsou		
pogan	—	błogosławieństwo	—	Abrahama	stałoby się	w	Pomazańcu	Jezusie		

G2443	G3588	G1860	G3588	G4151	G2983	G1223	G3588	G4102		
ινα	την	επαγγελιαν	του	πνευματος	λαβωμεν	δια	της	πιστεως	3:15	
hina	tēn	epangelian	tu	pneumatōs	labōmen	dia	tēs	pisteōs		
aby	—	obietnicę	—	Ducha	otrzymalibyśmy	przez	—	wiarę		
G80	G2596	G444	G3004	G3676	G444	G2964				
αδελφοι	κατα	ανθρωπον	λεγω	ομως	ανθρωπου	κεκυρωμενην				
adelfoi	kata	anthrōpon	legō	homōs	anthrōpou	kekyrōmenēn				
Bracia	na wzór	człowieka	mówię	przecież	ludzkiego	które jest uprawomocnione				
G1242	G3762	G114	G2228	G1928		G3588	G1161	G11		
διαθηκην	ουδεις	αθετει	η	επιδιατασσειται	3:16	τω	δε	αβρααμ		
diathēkēn	oudeis	athetei	ē	epidiatassetai		tō	de	abraam		
przymierze	nikt	odrzuca	lub	dodaje		—	zaś	Abrahamowi		
G4483		G3588	G1860	G2532	G3588	G4690	G846	G3756	G3004	
ερρηθησαν		αι	επαγγελιαι	και	τω	σπερματι	αυτου	ου	λεγει	
errēthēsan		hai	epangeliai	kai	tō	spermati	autou	ou	legei	
zostały wypowiedziane	—		obietnice	i	—	potomkowi	jego	nie	mówi	
G2532	G3588	G4690	G5613	G1909	G4183	G235	G5613	G1909	G1520	G2532
και	τοις	σπερμασιν	ως	επι	πολλων	αλλ	ως	εφ	ενος	και
kai	tois	spermasin	hōs	epi	pollōn	all	hōs	ef	henos	kai
i	—	potomkom	jak	o	wielu	ale	jak	o	jednym	i
G3588	G4690	G4675	G3739	G2076	G5547		G5124	G1161	G3004	
τω	σπερματι	σου	ος	εστιν	χριστος	3:17	τουτο	δε	λεγω	
tō	spermati	sou	hos	estin	christos		touto	de	legō	
dla	potomka	twojego	którym	jest	Pomazaniec		To	zaś	mówię	
G1242	G4300				G5259	G3588	G2316	G1519	G5547	
διαθηκην	προκεκυρωμενην				υπο	του	θεου	εις	χριστον	
diathēkēn	prokekyrōmenēn				hypo	tu	theou	eis	christon	
przymierza	które jest wcześniej uprawomocnione				przez	—	Boga	w	Pomazańcu	
G3588	G3326	G2094	G5071	G2532	G5144	G1096	G3551	G3756		
ο	μετα	ετη	τετρακοσια	και	τριακοντα	γεγονως	νομος	ουκ		
ho	meta	etē	tetrakosia	kai	triakonta	gegonōs	nomos	ouk		
—	po	latach	czterystu	i	trzydziestu	które stało się	Prawo	nie		
G208	G1519	G3588	G2673		G3588	G1860		G1487	G1063	
ακυροι	εις	το	καταργησαι		την	επαγγελιαν	3:18	ει	γαρ	
akyroi	eis	to	katargēsai		tēn	epangelian		ei	gar	
unieważnia	do	—	uznać za bezużyteczną	—		obietnicę		Jeśli	bowiem	
G1537	G3551	G3588	G2817	G3765	G1537	G1860	G3588	G1161	G11	
εκ	νομου	η	κληρονομια	ουκετι	εξ	επαγγελιας	τω	δε	αβρααμ	
ek	nomou	hē	klēronomia	ouketi	eks	epangelias	tō	de	abraam	
z	Prawa	—	dziedziczenie	już nie	z	obietnicy	—	zaś	Abrahamowi	
G1223	G1860	G5483	G3588	G2316		G5101	G3767	G3588	G3551	G3588
δι	επαγγελιας	κεχαριςται	ο	θεος	3:19	τι	ουν	ο	νομος	των
di	epangelias	kecharistai	ho	theos		ti	oun	ho	nomos	tōn
przez	obietnicę	darował	—	Bóg		Czym	więc	—	Prawo	—
G3847	G5484	G4369		G891	G3739	G2064	G3588	G4690		
παρabaseων	χαριν	προσετεθη		αχρις	ου	ελθη	το	σπερμα		
parabaseōn	charin	prosetethē		achris	hou	elthē	to	sperma		
przestępstw	z powodu	zostało przyłączone		aż do	kiedy	przyszłoby	—	potomek		
G3739	G1861	G1299			G1223	G32	G1722	G5495		
ω	επηγγελται	διαταγεις			δι	αγγελων	εν	χειρι		
hō	epēngeltai	diatageis			di	angelōn	en	cheiri		
któremu	jest obiecane	które zostało zarządzane			przez	zwiastunów	w	ręku		
G3316		G3588	G1161	G3316	G1520	G3756	G2076	G3588	G1161	G2316
μεσιτου	3:20	ο	δε	μεσιτης	ενος	ουκ	εστιν	ο	δε	θεος
mesitou		ho	de	mesitēs	henos	ouk	estin	ho	de	theos
pośrednika	—	—	zaś	pośrednik	jednego	nie	jest	—	zaś	Bóg

G1520	G2076		G3588	G3767	G3551	G2596	G3588	G1860	G3588	G2316
εις	εστιν	3:21	ο	ουν	νομος	κατα	των	επαγγελιον	του	θεου
heis	estin		ho	oun	nomos	kata	tōn	epangeliōn	tou	theou
jeden	jest		—	więc	Prawo	przeciw	—	obietnicom	z	Boga
G3361	G1096		G1487	G1063	G1325	G3551	G3588	G1410	G2227	
μη	γενοιτο		ει	γαρ	εδοθη	νομος	ο	δυναμενος	ζωοποιησαι	
mē	genoito		ei	gar	edothē	nomos	ho	dynamenos	zōpoiēsai	
nie	oby stało się		jeśli	bowiem	zostało dane	Prawo	—	mogące	ożywić	
G3689	G302		G1537	G3551	G2258	G3588	G1343			G235
οντως	αν		εκ	νομου	ην	η	δικαιοσυνη		3:22	αλλα
ontōs	an		ek	nomou	ēn	hē	dikaiosynē			alla
istotnie	kiedykolwiek		z	Prawa	było	—	uznanie za sprawiedliwego			Ale
G4788		G3588	G1124	G3588	G3956	G5259	G266	G2443	G3588	
συνεκλεισεν		η	γραφη	τα	παντα	υπο	αμαρτιαν	ινα	η	
synekleisen		hē	grafē	ta	panta	hypo	hamartian	hina	hē	
razem zamknęło		—	Pismo	—	wszystkie	pod	grzechem	aby	—	
G1860	G1537	G4102	G2424	G5547	G1325	G3588	G4100			
επαγγελια	εκ	πιστεως	ιησου	χριστου	δοθη	τοις	πιστευουσιν			
epangelia	ek	pisteōs	iēsou	christou	dothē	tois	pisteuousin			
obietnica	z	wiary	Jezusa	Pomazańca	zostałaby dana	—	którzy są wierzącymi			
	G4253	G3588	G1161	G2064	G3588	G4102	G5259	G3551	G5432	
3:23	προ	του	δε	ελθειν	την	πιστιν	υπο	νομον	εφρουρουμεθα	
	pro	tou	de	elthein	tēn	pistin	hypo	nomon	efrouroumetha	
	Przed	—	zaś	przyjść	—	wiara	pod	Prawem	byliśmy pilnowani	
G4788			G1519	G3588	G3195		G4102	G601		
συγκεκλεισμενοι			εις	την	μελλουσαν		πιστιν	αποκαλυφθηναι		3:24
sygkekleisthēnē			eis	tēn	mellousan		pistin	apokalyfthēnai		
którzy są razem zamkniętymi			do	—	mającej nastąpić		wiary	zostać objawiona		
G5620	G3588	G3551	G3807	G2257	G1096	G1519	G5547	G2443	G1537	
ωστε	ο	νομος	παιδαγωγος	ημων	γεγονεν	εις	χριστον	ινα	εκ	
hōste	ho	nomos	paidagōgos	hēmōn	gegonen	eis	christon	hina	ek	
Tak że	—	Prawo	pedagog	nasz	stało się	do	Pomazańca	aby	z	
G4102	G1344					G2064	G1161	G3588	G4102	
πιστεως	δικαιωθωμεν				3:25	ελθουσης	δε	της	πιστεως	
pisteōs	dikaiōthōmen					elthousēs	de	tēs	pisteōs	
wiary	zostalibyśmy uznani za sprawiedliwych					Gdy przyszła	zaś	—	wiara	
G3765	G5259	G3807	G2070		G3956	G1063	G5207	G2316	G2075	
ουκετι	υπο	παιδαγωγον	εσμεν	3:26	παντες	γαρ	υιοι	θεου	εστε	
ouketi	hypo	paidagōgon	esmen		pantes	gar	hyioi	theou	este	
już nie	pod	pedagogiem	jesteśmy		Wszyscy	bowiem	synowie	Boga	jesteście	
G1223	G3588	G4102	G1722	G5547	G2424		G3745	G1063	G1519	
δια	της	πιστεως	εν	χριστω	ιησου	3:27	οσοι	γαρ	εις	
dia	tēs	pisteōs	en	christō	iēsou		hosoi	gar	eis	
przez	—	wiarę	w	Pomazańca	Jezusa		Ilu	bowiem	w	
G5547	G907			G5547	G1746			G3756	G1762	
χριστον	εβαπτισητε			χριστον	ενεδυσασθε		3:28	ουκ	ενι	
christon	ebaptisthēte			christon	enedysasthe			ouk	eni	
Pomazańca	zostaliście zanurzeni			w Pomazańca	przyoblekliście się			Nie	jest	
G2453	G3761	G1672	G3756	G1762	G1401	G3761	G1658	G3756	G1762	
ιουδαιος	ουδε	ελλην	ουκ	ενι	δουλος	ουδε	ελευθερος	ουκ	ενι	
ioudaios	oude	hellēn	ouk	eni	doulos	oude	eleutheros	ouk	eni	
Judejczyk	ani	Grek	nie	jest	niewolnik	ani	wolny	nie	jest	
G730	G2532	G2338	G3956	G1063	G5210	G1520	G2075	G1722	G5547	
αρσεν	και	θηλυ	παντες	γαρ	υμεις	εις	εστε	εν	χριστω	
arsen	kai	thēly	pantes	gar	hymeis	heis	este	en	christō	
męskie	i	żeńskie	wszyscy	bowiem	wy	jednym	jesteście	w	Pomazańcu	

G2424		G1487	G1161	G5210	G5547	G686	G3588	G11	G4690
ιησου	3:29	ει	δε	υμεις	χριστου	αρα	του	αβρααμ	σπερμα
iēsou		ei	de	hymeis	christou	ara	tu	abraam	sperma
Jezusie		Jeśli	zaś	wy	Pomazańca	zatem	—	Abrahama	potomek
G2075	G2532	G2596	G1860	G2818					
εστε	και	κατ	επαγγελιαν	κληρονομοι					
este	kai	kat	epangelian	klēronomoi					
jesteście	i	według	obietnicy	dziedzice					

Rozdział 4

4:1	G3004	G1161	G1909	G3745	G5550	G3588	G2818	G3516	G2076	G3762
	λεγω	δε	εφ	οσον	χρονον	ο	κληρονομος	νηπιος	εστιν	ουδεν
	legō	de	ef	hoson	chronon	ho	klēronomos	nēpios	estin	ouden
	Mówię	zaś	do	jakiego	czasu	—	dziedzic	niemowlę	jest	nic
G1308	G1401	G2962	G3956	G5607	4:2	G235	G5259	G2012	G2076	
διαφερει	δουλου	κυριος	παντων	ων		αλλα	υπο	επιτροπους	εστιν	
diaferēi	doulou	kyrios	pantōn	ōn		alla	hypo	epitropous	estin	
przewyższa	niewolnika	pan	wszystkich	będąc		Ale	pod	dozorcami	jest	
G2532	G3623	G891	G3588	G4287	G3588	G3962	G3779	G2532		
και	οικονομους	αχρι	της	προθεσμιας	του	πατρος	4:3	ουτως	και	
kai	oikonomous	achri	tēs	prothesmias	tu	patros		houtōs	kai	
i	zarządca	aż do	—	ustalonego czasu	przez	ojca		Tak	i	
G2249	G3753	G1510	G3516	G5259	G3588	G4747	G3588	G2889	G1510	
ημεις	οτε	ημεν	νηπιοι	υπο	τα	στοιχεια	του	κοσμου	ημεν	
hēmeis	hote	ēmen	nēpioi	hypo	ta	stoicheia	tu	kosmou	ēmen	
my	gdy	byliśmy	niemowlęta	pod	—	elementami	—	świata	byliśmy	
G1402			4:4	G3753	G1161	G2064	G3588	G4138	G3588	
δεδουλωμενοι				οτε	δε	ηλθεν	το	πληρωμα	του	
dedoulōmenoi				hote	de	ēlthen	to	plērōma	tu	
którzy są uczynieni niewolnikami				Gdy	zaś	przyszło	—	wypełnienie	—	
G5550	G1821	G3588	G2316	G3588	G5207	G846	G1096	G1537	G1135	
χρονου	εξαπεστειλεν	ο	θεος	τον	υιον	αυτου	γενομενον	εκ	γυναικος	
chronou	eksapesteilen	ho	theos	ton	hyion	autou	genomenon	ek	gynaikos	
czasu	posłał	—	Bóg	—	Syna	Jego	który stał się	z	kobiety	
G1096	G5259	G3551	4:5	G2443	G3588	G5259	G3551	G1805	G2443	
γενομενον	υπο	νομον		ινα	τους	υπο	νομον	εξαγοραση	ινα	
genomenon	hypo	nomon		hina	tous	hypo	nomon	eksagorasē	hina	
który stał się	pod	Prawem		aby	tych	pod	Prawem	wykupiłby	aby	
G3588	G5206	G618	4:6	G3754	G1161	G2075	G5207	G1821		
την	υιοθεσιαν	απολαβωμεν		οτι	δε	εστε	υιοι	εξαπεστειλεν		
tēn	hyiothesian	apolabōmen		hoti	de	este	hyioi	eksapesteilen		
—	usynowienia	dostąpiłbyśmy		Że	zaś	jesteście	synowie	posłał		
G3588	G2316	G3588	G4151	G3588	G5207	G846	G1519	G3588	G2588	G5216
ο	θεος	το	πνευμα	του	υιου	αυτου	εις	τας	καρδιας	υμων
ho	theos	to	pneuma	tu	hyiou	autou	eis	tas	kardias	hymōn
—	Bóg	—	Ducha	—	Syna	Jego	do	—	serc	waszych
G2896	G5	G3588	G3962	G5620	G3765	G1488	G1401	G235	G5207	
κραζον	αββα	ο	πατηρ	4:7	ωστε	ουκετι	ει	δουλος	αλλ	υιος
krazon	abba	ho	patēr		hōste	ouketi	ei	doulos	all	hyios
wołającego	Abba	—	Ojcie		Tak że	już nie	jesteś	niewolnik	ale	syn
G1487	G1161	G5207	G2532	G2818	G2316	G1223	G5547	4:8	G235	G5119
ει	δε	υιος	και	κληρονομος	θεου	δια	χριστου		αλλα	τοτε
ei	de	hyios	kai	klēronomos	theou	dia	christou		alla	tote
jeśli	zaś	syn	i	dziedzic	Boga	przez	Pomazańca		Ale	wtedy
G3303	G3756	G1492	G2316	G1398			G3588	G3361	G5449	G5607
μεν	ουκ	ειδοτες	θεον	εδουλευσατε			τοις	μη	φυσει	ουσιν
men	ouk	eidotes	theon	edouleusate			tois	mē	fysei	ousin
wprawdzie	nie	znając	Boga	staliście się niewolnikami			—	nie	naturą	będących

G2316 θεοις theois bogami	4:9	G3568 νυν nyn Teraz	G1161 δε de zaś	G1097 γνοντες gnontes poznawszy	G2316 θεον theon Boga	G3123 μαλλον mallon raczej	G1161 δε de zaś	G1097 γνωσθεντες gnōsthentes którzy zostaliście poznani		
G5259 υπο hypo przez	G2316 θεου theou Boga	G4459 πως pōs jak	G1994 επιστρεφετε epistrefete odwracacie się	G3825 παλιν palin znowu	G1909 επι epi do	G3588 τα ta —	G772 ασθενη asthenē słabych	G2532 και kai i	G4434 πτωχα ptōcha ubogich	
G4747 στοιχεια stoicheia elementów	G3739 οις hois którym	G3825 παλιν palin znowu	G509 ανωθεν anōthen na nowo	G1398 δουλευειν douleuein być niewolnikami		G2309 θελετε thelete chcecie	4:10	G2250 ημερας hēmeras Dni	G3906 παρατηρεισθε paratēreisthe pilnujecie	
G2532 και kai i	G3376 μηνας mēnas miesiący	G2532 και kai i	G2540 καιρους kairous róz	G2532 και kai i	G1763 ενιαυτους eniautous lat	4:11	G5399 φοβουμαι foboumai Obawiam się	G5209 υμας hymas o was		
G3381 μηπως mēpōs aby czasem nie		G1500 εικη eikē na próżno	G2872 κεκοπιακα kekopiaka trudziłem się	G1519 εις eis nad	G5209 υμας hymas wami	4:12	G1096 γινεσθε ginesthe Stawajcie się	G5613 ως hōs jak	G1473 εγω egō ja	
G3754 οτι hoti gdyż	G2504 καγω kagō i ja	G5613 ως hōs jak	G5210 υμεις hymeis wy	G80 αδελφοι adelfoi bracia	G1189 δεομαι deomai proszę	G5216 υμων hymōn was	G3762 ουδεν ouden nic	G3165 με me mnie		
G91 ηδικησατε ēdikēsate uczyniliście niesprawiedliwości			4:13	G1492 οιδατε oidate wiecie	G1161 δε de zaś	G3754 οτι hoti że	G1223 δι di przez	G769 ασθενειαν astheneian słabość	G3588 της tēs —	G4561 σαρκος sarkos ciała
G2097 ευηγγελισαμην euēngelisamēn ogłosiłem dobrą nowinę		G5213 υμιν hymin wam	G3588 το to —	G4386 προτερον proteron wcześniej	4:14	G2532 και kai i	G3588 τον ton —	G3986 πειρασμον peirasmon próbą	G3450 μου mou moją	
G3588 τον ton —	G1722 εν en w	G3588 τη tē —	G4561 σαρκι sarki ciele	G3450 μου mou moim	G3756 ουκ ouk nie	G1848 εξουθενησατε eksouthenēsate wzgardziliście	G3761 ουδε oude ani	G1609 εξεπτυσατε ekseptysate wypluliście	G235 αλλ all ale	
G5613 ως hōs jak	G32 αγγελον angelon zwiastuna	G2316 θεου theou Boga	G1209 εδεξασθε edeksasthe przyjęliście	G3165 με me mnie	G5613 ως hōs jak	G5547 χριστον christon Pomazańca	G2424 ιησουν iēsoun Jezusa	4:15	G5101 τις tis Kto	
G3767 ουν oun więc	G2258 ην ēn był	G3588 ο ho —	G3108 μακαρισμος makarismos szczęście	G5216 υμων hymōn wasze	G3140 μαρτυρω martyrō świadczyć	G1063 γαρ gar bowiem	G5213 υμιν hymin wam	G3754 οτι hoti że	G1487 ει ei jeśli	
G1415 δυνατον dynaton możliwe	G3588 τους tous —	G3788 οφθαλμους ofthalmous oczy	G5216 υμων hymōn wasze	G1846 εξορυξαντες eksoryksantes wyłupiwszy	G302 αν an kiedykolwiek		G1325 εδωκατε edōkate daliście	G3427 μοι moi mi	4:16	
G5620 ωστε hōste Tak że	G2190 εχθρος echthros wróg	G5216 υμων hymōn wasz	G1096 γεγονα gegona stałem się	G226 αληθεων alētheuōn mówiąc prawdę		G5213 υμιν hymin wam	4:17	G2206 ζηλουςιν zēlousin Współzawodniczą	G5209 υμας hymas o was	
G3756 ου ou nie	G2573 καλως kalōs dobrze	G235 αλλα alla ale	G1576 εκκλεισαι ekkleisai odłączyć	G5209 υμας hymas was	G2309 θελουσιν thelousin chcą	G2443 ινα hina aby	G846 αυτους autous o nich	G2206 ζηλουτε zēloute współzawodniczylibyście		

4:18	G2570 καλον kalon Dobre	G1161 δε de zaś	G3588 το to —	G2206 ζηλουσθαι zēlousthai być współzawodniczącym	G1722 εν en w	G2570 καλω kalō dobrym	G3842 παντοτε pantote zawsze	G2532 και kai i		
G3361 μη mē nie	G3440 μονον monon jedynie	G1722 εν en w	G3588 τω tō —	G3918 παρειναι pareinai być obecnym	G3165 με me ja	G4314 προς pros wśród	G5209 υμας hymas was	4:19	G5040 τεκνια teknia Dzieciaczki	
G3450 μου mou moje	G3739 ους hous których	G3825 παλιν palin znowu	G5605 ωδινω ōdinō rodzę w bólach	G891 αχρις achris aż do	G3739 ου hou kiedy	G3445 μορφωθη morfōthē zostałby ukształtowany	G5547 χριστος christos Pomazaniec			
G1722 εν en w	G5213 υμιν hymīn was	4:20	G2309 ηθελον ēthelon chciałem	G1161 δε de zaś	G3918 παρειναι pareinai być obecnym	G4314 προς pros przy	G5209 υμας hymas was	G737 αρτι arti teraz	G2532 και kai i	G236 αλλαξαι allaksai zmienić
G3588 την tēn —	G5456 φωνην fōnēn głos	G3450 μου mou mój	G3754 οτι hoti że	G639 απορουμαι aporoumai jestem zakłopotany	G1722 εν en co do	G5213 υμιν hymīn was	4:21	G3004 λεγετε letege Mówcie	G3427 μου moi mi	
G3588 οι hoi —	G5259 υπο hypo pod	G3551 νομον nomon Prawem	G2309 θελοντες thelontes chcąc	G1511 ειναι einai być	G3588 τον ton —	G3551 νομον nomon Prawa	G3756 ουκ ouk nie	G191 ακουετε akouete słyszycie	4:22	
G1125 γεγραπται gegraptai Jest napisane	G1063 γαρ gar bowiem	G3754 οτι hoti że	G11 αβρααμ abraam Abraham	G1417 δυο dyo dwóch	G5207 υιους hyious synów	G2192 εσχεν eschen miał	G1520 ενα hena jednego	G1537 εκ ek ze	G3588 της tēs —	
G3814 παιδισκης paidiskēs służącej	G2532 και kai i	G1520 ενα hena jednego	G1537 εκ ek z	G3588 της tēs —	G1658 ελευθερας eleutheras wolnej	4:23	G235 αλλ all Ale	G3588 ο ho ten	G3303 μεν men wprawdzie	
G1537 εκ ek ze	G3588 της tēs —	G3814 παιδισκης paidiskēs służącej	G2596 κατα kata według	G4561 σαρκα sarka ciała	G1080 γεγεννηται gegennētai jest zrodzony	G3588 ο ho ten	G1161 δε de zaś	G1537 εκ ek z	G3588 της tēs —	
G1658 ελευθερας eleutheras wolnej	G1223 δια dia przez	G3588 της tēs —	G1860 επαγγελιας epangelias obietnicę	4:24	G3748 ατινα hatina Które	G2076 εστιν estin jest	G238 αλληγορουμενα allēgoroumena będące mówionym alegorycznie			
G3778 αυται hautai te	G1063 γαρ gar bowiem	G1526 εισιν eisin są	G3588 αι hai —	G1417 δυο dyo dwoma	G1242 διαθηκαι diathēkai przymierzami	G1520 μια mia jedno	G3303 μεν men wprawdzie	G575 απο apo z	G3735 ορους orourous góry	
G4614 σινα sina Synaj	G1519 εις eis w	G1397 δουλειαν douleian niewolę	G1080 γεννωσα gennōsa rodzącą	G3748 ητις hētis która	G2076 εστιν estin jest	G28 αγαρ hagar Hagar	4:25	G3588 το to —	G1063 γαρ gar Bowiem	G28 αγαρ hagar Hagar
G4614 σινα sina Synaj	G3735 ορος oros góra	G2076 εστιν estin jest	G1722 εν en w	G3588 τη tē —	G688 αραβια arabia Arabii	G4960 συστοιχει systoichei odpowiada	G1161 δε de zaś	G3588 τη tē temu	G3568 νυν nyn teraz	
G2419 ιερουσαλημ ierousalēm Jeruzalem	G1398 δουλευει douleuei jest niewolnikiem		G1161 δε de zaś	G3326 μετα meta z	G3588 των tōn —	G5043 τεκνων teknōn dziećmi	G846 αυτης autēs jej	4:26	G3588 η hē —	G1161 δε de zaś

G507	G2419	G1658	G2076	G3748	G2076	G3384	G3956	G2257	
ανω	ιερουσαλημ	ελευθερα	εστιν	ητις	εστιν	μητηρ	παντων	ημων	4:27
anō	ierousalēm	eleuthera	estin	hētis	estin	mētēr	pantōn	hēmōn	
w górze	Jeruzalem	wolne	jest	które	jest	matka	wszystkich	nas	
G1125	G1063	G2165		G4723	G3588	G3756	G5088	G4486	
γεγραπται	γαρ	ευφρανθητι		στειρα	η	ου	τικτουσα	ρηξον	
gegraptai	gar	eufranthēti		steira	hē	ou	tiktousa	rēkson	
Jest napisane	bowiem	zostań rozweselona		bezpłodna	ta	nie	rodząca	wybuchnij	
G2532	G994	G3588	G3756	G5605	G3754	G4183	G3588	G5043	G3588
και	βοησον	η	ουκ	ωδινουσα	οτι	πολλα	τα	τεκνα	της
kai	boēson	hē	ouk	ōdinousa	hoti	polla	ta	tekna	tēs
i	zawołaj	ta	nie	rodząca w bólach	gdyż	liczne	—	dzieci	tej
G2048	G3123	G2228	G3588	G2192	G3588	G435	G2249	G1161	G80
ερημου	μαλλον	η	της	εχουσης	τον	ανδρα	4:28	ημεις	δε
erēmou	mallon	ē	tēs	echousēs	ton	andra		hēmeis	de
porzuconej	bardziej	niż	—	mającej	—	męża		My	zaś
G2596	G2464	G1860	G5043	G2070		G235	G5618	G5119	G3588
κατα	ισαακ	επαγγελιας	τεκνα	εσμεν	4:29	αλλ	ωσπερ	τοτε	ο
kata	isaak	epangelias	tekna	esmen		all	hōsper	tote	ho
według	Izaaka	obietnicy	dzieci	jesteśmy		Ale	tak jak	wtedy	ten
G4561	G1080		G1377	G3588	G2596	G4151	G3779	G2532	G3568
σαρκα	γεννηθεις		εδιωκεν	τον	κατα	πνευμα	ουτως	και	νυν
sarka	gennētheis		ediōken	ton	kata	pneuma	houtōs	kai	nyn
ciała	który został zrodzony		prześadował	tego	według	Ducha	tak	i	teraz
4:30	G235	G5101	G3004	G3588	G1124	G1544	G3588	G3814	G2532
	αλλα	τι	λεγει	η	γραφη	εκβαλε	την	παιδισκην	και
	alla	ti	legei	hē	grafē	ekbale	tēn	paidiskēn	kai
	Ale	co	mówi	—	Pismo	wyrzuć	—	służącą	i
G5207	G846	G3756	G1063	G3361	G2816		G3588	G5207	G3588
υιον	αυτης	ου	γαρ	μη	κληρονομηση		ο	υιος	της
hyion	autēs	ou	gar	mē	klēronomēsē		ho	hyios	tēs
syna	jej	nie	bowiem	—	mógłby dziedziczyć		—	syn	—
G3326	G3588	G5207	G3588	G1658		G686	G80	G3756	G2070
μετα	του	υιου	της	ελευθερας	4:31	αρα	αδελφοι	ουκ	εσμεν
meta	tou	hyiou	tēs	eleutheras		ara	adelfoi	ouk	esmen
z	—	synem	—	wolnej		Zatem	bracia	nie	jesteśmy
G5043	G235	G3588	G1658						
τεκνα	αλλα	της	ελευθερας						
tekna	alla	tēs	eleutheras						
dzieci	ale	—	wolnej						

Rozdział 5

5:1	G3588	G1657	G3767	G3739	G5547	G2248	G1659	G4739	G2532
	τη	ελευθερια	ουν	η	χριστος	ημας	ηλευθερωσεν	στηκετε	και
	tē	eleutheria	oun	hē	christos	hēmas	ēleutherōsen	stēkete	kai
	Do	wolności	więc	do której	Pomazaniec	nas	wyzwolił	stójcie	i
G3361	G3825	G2218	G1397	G1758			G1492	G1473	G3972
μη	παλιν	ζυγω	δουλειας	ενεχεσθε		5:2	ιδε	εγω	παυλος
mē	palin	zygō	douleias	enechesthe			ide	egō	paulos
nie	znowu	jarzmu	niewoli	dawajcie się trzymać			Oto	ja	Paweł
G5213	G3754	G1437	G4059		G5547	G5209	G3762	G5623	5:3
υμιν	οτι	εαν	περιτεμνησθε		χριστος	υμας	ουδεν	ωφελησει	
hymīn	hoti	ean	peritemnēsthe		christos	hymas	ouden	ōfelēsei	
wam	że	jeśli	dawalibyście się obrzezać		Pomazaniec	wam	nic	pomoże	
G3143	G1161	G3825	G3956	G444	G4059		G3754		
μαρτυρομαι	δε	παλιν	παντι	ανθρωπω	περιτεμνομενω		οτι		
martyromai	de	palin	panti	anthrōpō	peritemnomenō		hoti		
Świadczę	zaś	znowu	każdemu	człowiekowi	dającemu się obrzezać		że		

G3781	G2076	G3650	G3588	G3551	G4160	G2673				
οφειλετης	εστιν	ολον	τον	νομον	ποιησαι	5:4	κατηργηθητε			
ofeiletēs	estin	holon	ton	nomon	poiēsai		katērgēthēte			
zobowiązany	jest	całe	—	Prawo	uczynić		Zostaliście uznani za bezużytecznych			
G575	G3588	G5547	G3748	G1722	G3551	G1344				
απο	του	χριστου	οιτινες	εν	νομο	δικαιουσθε				
apo	tou	christou	hoitines	en	nomō	dikaiousthe				
z daleka	od	Pomazańca	którzy	w	Prawie	jesteście uznani za sprawiedliwych				
G3588	G5485	G1601	G2249	G1063	G4151	G1537	G4102	G1680		
της	χαριτος	εξεπεσατε	5:5	ημεις	γαρ	πνευματι	εκ	πιστεως	ελπιδα	
tēs	charitos	eksepesate		hēmeis	gar	pneumati	ek	pisteōs	elpida	
z	łaski	wypadliście	My	bowiem	Duchem	z	wiary	nadziei		
G1343	G553	G1722	G1063	G5547	G2424	G3777				
δικαιουσνης	απεκδεχομεθα	5:6	εν	γαρ	χριστω	ιησου	ουτε			
dikaiousynēs	apekdechometha		en	gar	christō	iēsou	oute			
sprawiedliwości	wyczekujemy	W	bowiem	Pomazańcu	Jezusie	ani				
G4061	G5100	G2480	G3777	G203	G235	G4102	G1223	G26		
περιτομη	τι	ισχυει	ουτε	ακροβυστια	αλλα	πιστις	δι	αγαπης		
peritomē	ti	ischyei	oute	akrobystia	alla	pistis	di	agapēs		
obrzezanie	coś	jest silne	ani	nieobrzezanie	ale	wiara	przez	miłość		
G1754	G5143	G2573	G5101	G5209	G1465	G3588	G225	G3361		
ενεργουμενη	5:7	ετρεχετε	καλως	τις	υμας	ανεκοψεν	τη	αληθεια	μη	
energoumenē		etrechete	kalōs	tis	hymas	anekopsen	tē	alētheia	mē	
działająca	Biegliście	dobrze	kto	wam	przeszkodził	—	prawdzie	nie		
G3982	G3588	G3988	G3756	G1537	G3588	G2564	G5209			
πειθεσθαι	5:8	η	πεισμονη	ουκ	εκ	του	καλουντος	υμας		
peithesthai		hē	peismonē	ouk	ek	tou	kalountos	hymas		
być przekonanym	To	namawianie	nie	od	—	wzywającego	was			
5:9	G3398	G2219	G3650	G3588	G5445	G2220	G1473	G3982		
	μικρα	ζυμη	ολον	το	φυραμα	ζυμοι	5:10	εγω	πεποιθα	
	mikra	zymē	holon	to	fyrama	zymoi		egō	pepoitha	
	Mały	kwias	całe	—	ciasto	zakwasza		Ja	jestem przekonany	
G1519	G5209	G1722	G2962	G3754	G3762	G243	G5426	G3588	G1161	
εις	υμας	εν	κυριω	οτι	ουδεν	αλλο	φρονησετε	ο	δε	
eis	hymas	en	kyriō	hoti	ouden	allo	fronēsete	ho	de	
co do	was	w	Panu	że	nic	innego	będziecie myśleć	—	zaś	
G5015	G5209	G941	G3588	G2917	G3748	G302	G5600	G1473	G1161	
ταρασσων	υμας	βαστασει	το	κριμα	οστις	αν	η	5:11	εγω	δε
tarassōn	hymas	bastasei	to	krima	hostis	an	ē		egō	de
poruszający	was	poniesie	—	sąd	kim	kolwiek	byłby	Ja	zaś	
G80	G1487	G4061	G2089	G2784	G5101	G2089	G1377			
αδελφοι	ει	περιτομην	ετι	κηρυσσω	τι	ετι	διωκομαι			
adelfoi	ei	peritomēn	eti	kēryssō	ti	eti	diōkomai			
bracia	jeśli	obrzezanie	jeszcze	głoszę	dlaczego	jeszcze	jestem prześladowany			
G686	G2673	G3588	G4625	G3588	G4716	G3785	G2532			
αρα	κατηργηται	το	σκανδαλον	του	σταυρου	5:12	οφελον	και		
ara	katērgētai	to	skandalon	tou	staurou		ofelon	kai		
zatem	jest uznane za bezużyteczne	—	zgorzenie	—	krzyża	Oby	i			
G609	G3588	G387	G5209	G5210	G1063	G1909	G1657			
αποκοπονται	οι	ανασταουντες	υμας	5:13	υμεις	γαρ	επ	ελευθερια		
apokopsontai	hoi	anastatountes	hymas		hymeis	gar	ep	eleutheria		
odcięli sobie	—	burzący	was	Wy	bowiem	do	wolności			
G2564	G80	G3440	G3361	G3588	G1657	G1519	G874	G3588		
εκληθητε	αδελφοι	μονον	μη	την	ελευθεριαν	εις	αφορμην	τη		
eklēthēte	adelfoi	monon	mē	tēn	eleutherian	eis	aformēn	tē		
zostaliście wezwani	bracia	jedynie	nie	tę	wolność	w	skłonności	—		

G4561	G235	G1223	G3588	G26	G1398	G240	G3588			
σαρκι	αλλα	δια	της	αγαπης	δουλευετε	αλληλοις	5:14	ο	G3588	
sarki	alla	dia	tēs	agapēs	douleuete	allēlois		ho		
ciała	ale	przez	—	miłość	ładźcie niewolnikami	jedni drugim		—		
G1063	G3956	G3551	G1722	G1520	G3056	G4137	G1722	G3588		
γαρ	πας	νομος	εν	ενι	λογω	πληρουται	εν	τω		
gar	pas	nomos	en	heni	logō	plēroutai	en	tō		
Bowiem	całe	Prawo	w	jednym	słowie	jest wypełnione	w	tym		
G25		G3588	G4139	G4675	G5613	G1438	5:15	G1487	G1161	
αγαπησεις		τον	πλησιον	σου	ως	εαυτον		ει	δε	
agapēseis		ton	plēsion	sou	hōs	heauton		ei	de	
będziesz miłował	tego	bliźniego	twojego	jak	siebie	jeśli		zaś		
G240	G1143	G2532	G2719	G991	G3361	G5259	G240			
αλληλους	δακνετε	και	κατεσθιετε	βλεπετε	μη	υπο	αλληλων			
allēλους	daknete	kai	katesthiete	blepete	mē	hypo	allēlōn			
jedni drugich	kąsacie	i	pożeracie	uważajcie	aby nie	przez	jedni drugich			
G355			G3004	G1161	G4151	G4043	G2532	G1939		
αναλωθητε		5:16	λεγω	δε	πνευματι	περιπατειτε	και	επιθυμιαν		
analōthēte			legō	de	pneumati	peripateite	kai	epithymian		
zostalibyście zniszczeni			Mówię	zaś	w Duchu	chodźcie	a	pożądania		
G4561	G3756	G3361	G5055		G3588	G1063	G4561	G1937	G2596	
σαρκος	ου	μη	τελεσητε	5:17	η	γαρ	σαρξ	επιθυμει	κατα	
sarkos	ou	mē	telesēte		hē	gar	sarks	epithymeī	kata	
ciała	nie	—	dopełniałibyście		—	Bowiem	ciało	pożąda	przeciw	
G3588	G4151	G3588	G1161	G4151	G2596	G3588	G4561	G5023	G1161	
του	πνευματος	το	δε	πνευμα	κατα	της	σαρκος	ταυτα	δε	
tu	pneumatōs	to	de	pneuma	kata	tēs	sarkos	tauta	de	
—	Duchowi	—	zaś	Duch	przeciw	—	ciału	te	zaś	
G480	G240		G2443	G3361	G3739	G302	G2309	G5023		
αντικειται	αλληλοις		ινα	μη	α	αν	θελητε	ταυτα		
antikeitai	allēlois		hina	mē	ha	an	thelēte	tauta		
jest przeciwne	jedno drugiemu		aby	nie	co	kolwiek	chcielibyście	te		
G4160		G1487	G1161	G4151	G71		G3756	G2075	G5259	
ποιητε	5:18	ει	δε	πνευματι	αγεσθε		ουκ	εστε	υπο	
poiēte		ei	de	pneumati	agesthe		ouk	este	hypo	
czynilibyście	Jeśli	zaś	Duchowi	jestecie	prowadzeni	nie	jestecie	pod		
G3551	5:19	G5318	G1161	G2076	G3588	G2041	G3588	G4561	G3748	G2076
νομον		φανερα	δε	εστιν	τα	εργα	της	σαρκος	ατινα	εστιν
nomon		fanera	de	estin	ta	erga	tēs	sarkos	hatina	estin
Prawem	Jawne	zaś	jest są	—	czyiny	—	ciała	którymi	jest	
G3430	G4202	G167	G766	5:20	G1495	G5331	G2189			
μοιχεια	πορνεια	ακαθαρσια	ασελγεια		ειδωλολατρευια	φαρμακεια	εχθραι			
moicheia	porneia	akatharsia	aselgeia		eidōlōlatreia	farmakeia	echthrai			
cudzołóstwo	nierząd	nieczystość	rozpusta		bałwochwalstwo	czar	wrogości			
G2054	G2205	G2372	G2052	G1370	G139	G5355				
ερεις	ζηλοι	θυμοι	εριθειαι	διχοστασιαι	αιρεσεις	5:21	φθονοι			
ereis	zēloi	thymoi	eritheiai	dichostasiai	haireseis		ftthonoi			
kłótnie	zazdrości	wzburzenia	niesnaski	poróżnienia	stronnictwa		zawiści			
G5408	G3178	G2970	G2532	G3588	G3664	G5125	G3739			
φονοι	μεθαι	καμοι	και	τα	ομοια	τουτοις	α			
fonoi	methai	kōmoi	kai	ta	homoia	toutois	ha			
morderstwa	pijaństwa	biesiady	i	—	podobne	tym	o których			
G4302		G5213	G2531	G2532	G4277	G3754	G3588	G3588		
προλεγω		υμιν	καθως	και	προειπον	οτι	οι	τα		
prolegō		hymīn	kathōs	kai	proeipon	hoti	hoi	ta		
wcześniej mówię	wam	tak jak	i	wcześniej	powiedziałem	że	—	—		

G5108	G4238	G932	G2316	G3756	G2816		G3588	G1161	G2590
τοιαυτα	πρασοντες	βασιλειαν	θεου	ου	κληρονομησουσιν	5:22	ο	δε	καρπος
toiauta	prassontes	basileian	theou	ou	klēronomēsousin		ho	de	karpos
takich	robiący	Królestwa	Boga	nie	odziedziczą		—	zaś	owoc
G3588	G4151	G2076	G26	G5479	G1515	G3115	G5544	G19	
του	πνευματος	εστιν	αγαπη	χαρα	ειρηνη	μακροθυμια	χρηστοτης	αγαθωσυνη	
tu	pneumatōs	estīn	agapē	chara	eirēnē	makrothymia	chrēstotēs	agathōsynē	
—	Ducha	jest	miłość	radość	pokój	cierpliwość	uprzejmość	dobroć	
G4102		G4236	G1466	G2596	G3588	G5108	G3756	G2076	G3551
πιστις	5:23	πραοτης	εγκρατεια	κατα	των	τοιουτων	ουκ	εστιν	νομος
pistis		praotēs	egkrateia	kata	tōn	toioutōn	ouk	estīn	nomos
wierność		łagodność	opanowanie	przeciw	—	takim	nie	jest	Prawo
	G3588	G1161	G3588	G5547	G3588	G4561	G4717	G4862	G3588
5:24	οι	δε	του	χριστου	την	σαρκα	εσταυρωσαν	συν	τοις
	hoi	de	tu	christou	tēn	sarka	estaurōsan	syn	tois
	ci	zaś	—	Pomazańca	—	ciało	ukrzyżowali	z	—
G3804		G2532	G3588	G1939		G1487	G2198	G4151	G4151
παθημασιν		και	ταις	επιθυμiais	5:25	ει	ζωμεν	πνευματι	πνευματι
pathēmasin		kai	tais	epithymiais		ei	zōmen	pneumati	pneumati
namiętnościami	i	—	—	pożądaniami		Jeśli	żyjemy	Duchowi	Duchowi
G2532	G4748			G3361	G1096		G2755		G240
και	στοιχωμεν			μη	γινωμεθα		κενοδοξοι		αλληλους
kai	stoichōmen			mē	ginōmetha		kenodoksoi		allēlous
i	szlibyśmy w szeregu			nie	stawalibyśmy się		żadni pustej chwały		jedni drugih
G4292		G240		G5354					
προκαλουμενοι		αλληλοις		φθονουντες					
prokaloumenoi		allēlois		fthonountes					
provokując		jedni drugim		zazdroszcząc					

Rozdział 6

6:1	G80	G1437	G2532	G4301		G444	G1722	G5100	G3900
	αδελφοι	εαν	και	προληφθη		ανθρωπος	εν	τινι	παραπτωματι
	adelfoi	ean	kai	prolēfthē		anthrōpos	en	tini	paraptōmati
	Bracia	jeśli	i	wcześniej zostałby wzięty		człowiek	w	jakimś	upadku
G5210	G3588	G4152	G2675	G3588	G5108	G1722	G4151	G4236	
υμεις	οι	πνευματικοι	καταρτιζετε	τον	τοιουτον	εν	πνευματι	πραοτητος	
hymeis	hoi	pneumatikoi	katartizete	ton	toiouton	en	pneumati	praotētōs	
wy	—	duchowi	poprawiajcie	—	takiego	w	duchu	łagodności	
G4648	G4572	G3361	G2532	G4771	G3985		G240	G3588	
σκοπων	σεαυτον	μη	και	συ	πειρασθης		6:2	αλληλων	τα
skopōn	seauton	mē	kai	sy	peirasthēs			allēlōn	ta
bacząc	na siebie	aby nie	i	ty	zostałbyś doświadczony			Jedni drugih	—
G922	G941	G2532	G3779	G378	G3588	G3551	G3588	G5547	6:3
βαρη	βασταζετε	και	ουτως	αναπληρωσατε	τον	νομον	του	χριστου	
barē	bastazete	kai	houtōs	anaplērōsate	ton	nomon	tu	christou	
ciężary	noście	i	tak	wypełnijcie	—	Prawo	—	Pomazańca	
G1487	G1063	G1380	G5100	G1511	G5100	G3367	G5607	G1438	
ει	γαρ	δοκει	τις	ειναι	τι	μηδεν	ων	εαυτον	
ei	gar	dokei	tis	einai	ti	mēden	ōn	heauton	
Jeśli	bowiem	uważa	ktos	być	czymś	niczym	będąc	siebie samego	
G5422		G3588	G1161	G2041	G1438	G1381	G1538	G2532	G5119
φρεναπατα		6:4	το	δε	εργον	εαυτου	δοκιμαζετω	εκαστος	και
frenapata			to	de	ergon	heautou	dokimazetō	hekastos	kai
zwodzi w umyśle		—	zaś	czyn	swój	niech bada	każdy	i	wtedy
G1519	G1438	G3441	G3588	G2745	G2192	G2532	G3756	G1519	G3588
εις	εαυτον	μονον	το	καυχημα	εξει	και	ουκ	εις	τον
eis	heauton	monon	to	kauchēma	eksei	kai	ouk	eis	ton
w	sobie samym	jedyny	—	chlubę	będzie mieć	i	nie	w	—

G2087		G1538	G1063	G3588	G2398	G5413	G941			
ετερον	6:5	εκαστος	γαρ	το	ιδιον	φορτιον	βαστασει	6:6		
heteron		hekastos	gar	to	idion	fortion	bastasei			
innym		Każdy	bowiem	—	własny	ciężar	poniesie			
G2841			G1161	G3588	G2727		G3588	G3056	G3588	
κοινωνειτω			δε	ο	κατηχομενος		τον	λογον	τω	
koinōneitō			de	ho	katēchoumenos		ton	logon	tō	
Niech będzie współnikiem		zaś	—	—	który jest pouczoney	o	słowie	dla		
G2727		G1722	G3956	G18		G3361	G4105	G2316	G3756	
κατηχουντι		εν	πασιν	αγαθοις	6:7	μη	πλανασθε	θεος	ου	
katēchounti		en	pasin	agathois		mē	planasthe	theos	ou	
pouczonego	we	wszystkich	dobrach		Nie	dajcie się zwieść	Bóg	nie		
G3456			G3739	G1063	G1437	G4687	G444	G5124	G2532	
μυκτηριζεται			ο	γαρ	εαν	σπειρη	ανθρωπος	τουτο	και	
myktērizetai			ho	gar	ean	speirē	anthrōpos	touto	kai	
pozwala szydzić z siebie		co	bowiem	jeśli	zasiałby	człowiek	to	i		
G2325		G3754	G3588	G4687	G1519	G3588	G4561	G1438	G1537	G3588
θερισει	6:8	οτι	ο	σπειρων	εις	την	σαρκα	εαυτου	εκ	της
therisei		hoti	ho	speirōn	eis	tēn	sarka	heautou	ek	tēs
będzie żąć	bo	—	—	siejący	w	—	ciało	swoje	Z	—
G4561	G2325	G5356	G3588	G1161	G4687	G1519	G3588	G4151	G1537	
σαρκος	θερισει	φθοραν	ο	δε	σπειρων	εις	το	πνευμα	εκ	
sarkos	therisei	ftōran	ho	de	speirōn	eis	to	pneuma	ek	
ciała	będzie żąć	zniszczenie	—	zaś	siejący	w	—	Ducha	Z	
G3588	G4151	G2325	G2222	G166		G3588	G1161	G2570	G4160	
του	πνευματος	θερισει	ζωην	αιωνιον	6:9	το	δε	καλον	ποιουντες	
to	pneumatōs	therisei	zōēn	aiōnion		to	de	kalon	poiountes	
—	Ducha	będzie żąć	życie	wieczne	—	—	zaś	dobro	czyniąć	
G3361	G1573		G2540	G1063	G2398	G2325	G3361	G1590		
μη	εκκακωμεν		καιρω	γαρ	ιδιω	θερισομεν	μη	εκλυομενοι		
mē	ekkakōmen		kairō	gar	idiō	therisomen	mē	eklyomenoi		
nie	zniechęcalibyśmy się		porą	bowiem	swoją	będziemy żąć	nie	którzy są osłabiani		
6:10	G686	G3767	G5613	G2540	G2192	G2038	G3588	G18	G4314	
	αρα	ουν	ως	καιρον	εχομεν	εργαζωμεθα	το	αγαθον	προς	
	ara	oun	hōs	kairon	echomen	ergazōmetha	to	agathon	pros	
	Zatem	więc	jak	porę	mamy	czynilibyśmy	—	dobro	względem	
G3956	G3122	G1161	G4314	G3588	G3609	G3588	G4102			
παντας	μαλιστα	δε	προς	τους	οικειους	της	πιστεως	6:11		
pantas	malista	de	pros	tous	oikeious	tēs	pisteōs			
wszystkich	najbardziej	zaś	względem	tych	domowych	we	wierze			
G1492	G4080	G5213	G1121	G1125	G3588	G1699	G5495		G3745	
ιδετε	πηλικοις	υμιν	γραμμασιν	εγραψα	τη	εμη	χειρι	6:12	οσοι	
idete	pēlikois	hymin	grammasin	egrapsa	tē	emē	cheiri		hosoi	
Zobaczcie	jak wielkimi	wam	literami	napisałem	—	moją	rękę		Il	
G2309	G2146	G1722	G4561	G3778	G315	G5209	G4059		G3440	
θελουσιν	ευπροσωπησαι	εν	σαρκι	ουτοι	αναγκαζουσιν	υμας	περιτεμεσθαι		μονον	
thelousin	euprosōpēsai	en	sarki	houtoi	anagkazousin	hymas	peritemnesthai		monon	
chcą	podobać się	w	ciele	ci	zmuszają	was	być obrzezanymi		jedynie	
G2443	G3361	G3588	G4716	G3588	G5547	G1377		G3761		
ινα	μη	τω	σταυρω	του	χριστου	διωκωνται	6:13	ουδε		
hina	mē	tō	staurō	to	christou	diōkōntai		oude		
aby	nie	dla	krzyża	—	Pomazańca	byliby prześladowani		ani		
G1063	G3588	G4059		G846	G3551	G5442	G235	G2309	G5209	
γαρ	οι	περιτεμνομενοι		αυτοι	νομον	φυλασσουσιν	αλλα	θελουσιν	υμας	
gar	hoi	peritemnomenoi		autoi	nomon	fylassousin	alla	thelousin	hymas	
bowiem	ci	którzy są obrzezani		sami	Prawa	strzegą	ale	chcą	aby wy	

G4059		G2443	G1722	G3588	G5212	G4561	G2744		G1698	G1161
περιτεμεσθαι		ινα	εν	τη	υμετερα	σαρκι	καυχησονται	6:14	εμοι	δε
peritemnesthai		hina	en	tē	hymetera	sarki	kauchēsōntai		emoi	de
być obrzezanymi		aby	w	—	waszym	ciele	chlubiliby się		Mnie	zaś
G3361	G1096	G2744	G1487	G3361	G1722	G3588	G4716	G3588	G2962	
μη	γενοιτο	καυχασθαι	ει	μη	εν	τω	σταυρω	του	κυριου	
mē	genoito	kauchasthai	ei	mē	en	tō	staurō	tu	kyriou	
nie	oby stało się	chlubić się	jeśli	nie	w	—	krzyżu	—	Pana	
G2257	G2424	G5547	G1223	G3739	G1698	G2889	G4717		G2504	
ημων	ιησου	χριστου	δι	ου	εμοι	κοσμος	εσταυρωται		καγω	
hēmōn	iēsou	christou	di	hou	emoi	kosmos	estaurōtai		kagō	
naszego	Jezusa	Pomazańca	przez	którego	dla mnie	świat	jest ukrzyżowany		i ja	
G3588	G2889	G1722	G1063	G5547	G2424	G3777	G4061	G5100		
τω	κοσμο	6:15	εν	γαρ	χριστω	ιησου	ουτε	περιτομη	τι	
tō	kosmō		en	gar	christō	iēsou	oute	peritomē	ti	
dla	świata	W	bowiem	Pomazańcu	Jezusie	ani	obrzezanie		czymś	
G2480	G3777	G203	G235	G2537	G2937		G2532	G3745	G3588	
ισχυει	ουτε	ακροβυστια	αλλα	καινη	κτισις		6:16	και	οσοι	τω
ischyei	oute	akrobystia	alla	kainē	ktisis			kai	hosoi	tō
jest silne	ani	nieobrzezanie	ale	nowe	stworzenie		A	ilu	z	
G2583	G5129	G4748	G1515	G1909	G846	G2532	G1656	G2532	G1909	
κανονι	τουτω	στοιχησουσιν	ειρηνη	επ	αυτους	και	ελεος	και	επι	
kanoni	toutō	stoichēsousin	eirēnē	ep	autous	kai	eleos	kai	epi	
normą	tą	pójdą w szeregu	pokój	na	nich	i	miłosierdzie	i	na	
G3588	G2474	G3588	G2316	G3588	G3064	G2873	G3427	G3367	G3930	
τον	ισραηλ	του	θεου	6:17	του	λοιπου	κοπους	μοι	μηδεις	παρεχετω
ton	israēl	tu	theou		tu	loipou	kopous	moi	mēdeis	parechetō
—	Izraela	—	Boga	—	Odtąd	trudów	mi	nikt	niech podaje	
G1473	G1063	G3588	G4742	G3588	G2962	G2424	G1722	G3588	G4983	G3450
εγω	γαρ	τα	στιγματα	του	κυριου	ιησου	εν	τω	σωματι	μου
egō	gar	ta	stigmata	tu	kyriou	iēsou	en	tō	sōmati	mou
ja	bowiem	—	piętna	—	Pana	Jezusa	na	—	ciele	moim
G941		G3588	G5485	G3588	G2962	G2257	G2424	G5547	G3326	G3588
βασταζω	6:18	η	χαρις	του	κυριου	ημων	ιησου	χριστου	μετα	του
bastazō		hē	charis	tu	kyriou	hēmōn	iēsou	christou	meta	tu
noszę	—	—	Łaska	—	Pana	naszego	Jezusa	Pomazańca	z	—
G4151	G5216	G80	G281	G4314	G1052	G1125		G575	G4516	
πνευματος	υμων	αδελφοι	αμην	προς	γαλατας	εγραφη		απο	ρωμης	
pneumatōs	hymōn	adelfoi	amēn	pros	galatas	egrafē		apo	rōmēs	
duchem	waszym	bracia	amen	do	Galacjan	został napisany		z	Rzymu	